

Gemengd voeren in loonwerk of met een groep

Gemengd voeren heeft voordelen. Het is echter duur. Een oplossing kan zijn om het voeren uit te besteden aan de loonwerker. Of natuurlijk een voermengwagen kopen met meer veehouders.

Tekst en foto's: Frits Huiden

Uit de vele enquêtes die onder boeren worden gehouden, blijkt dat steeds meer veehouders gemengd voeren of willen gaan voeren. Het blijft een stijgende lijn ondanks tegengeluiden vanuit het 'ongemengd-voerenkamp'. En ja, natuurlijk zit de

melkproductieverhoging niet alleen in de manier waarop het voer wordt voorgeschoteld maar meer in de voerbestanddelen. Toch is het bekend dat wie een hoge productie per koe wil halen een goede hulp heeft aan de voermengwagen. Uit een enquête onder ruim

400 boeren van onderzoekcentrum ASG Wageningen blijkt dat bedrijven die gemengd voeren de hoogste 305-dagenproductie hebben. Maar gemengd voeren kost ook geld en niet te vergeten veel tijd. Veel gehoorde vuistregel is dat een veehouder een kwart van zijn tijd in

de winter kwijt is aan het voeren. Daarnaast is iemand die met een eenvoudige doseerbakwagen of zelfs de kuilsnijder voert, meestal ook nog goedkoper uit. Welke vorm van voeren er ook gekozen wordt, het merendeel van de veehouders ziet het als een routinetaak die

hij, net zoals het melken, zelf uitvoert. Je wilt niet afhankelijk zijn van een ander. Een machine die zo intensief wordt gebruikt, moet dan ook zelf worden gekocht denk het merendeel. Toch zit daar verandering in. Er zijn twee alternatieven. Laten voeren door

de loonwerker of een mengwagen kopen met meer boeren. ■

Voeren in loonwerk

Her en der stappen steeds meer loonwerkers in het gemengd voeren van koeien. Werd de loonwerker eerder alleen gebeld voor de seizoensklussen als maaien en gieren, nu lijkt daar langzaam een taak bij te komen. Want, hoewel het nog mondjesmaat is, wennen ook meer veehouders eraan om zo'n vaste taak uit handen te geven of willen het in elk geval proberen. Het geeft immers een flinke tijdswinst en het kan een kostenbesparing opleveren. De meeste loonwerkers rekenen een tarief per koe, per minuut of sluiten een vast contract af. Het laatste is het meest populair. Bij een tarief per minuut staan zowel boer als loonwerker op de klok te kijken en krijg je vaak gehaast gedrag, is de ervaring. Bij een tarief per koe moeten de dieren constant geteld worden en dat kost weer tijd. De tarieven per koe per dag liggen tussen 31 en 36 cent. Per minuut liggen de meeste tarieven tussen 1,75 en 2 euro.

■ Tevreden en iets afhankelijker

Wim Scholman uit Balkbrug laat sinds een jaar door loonwerker Marsman voeren. Zes keer per week rijdt Marsman achterom. Op zondag niet. Scholman heeft de kuil open, de voerresten weg en wanneer Marsman komt, gooit hij een kruiwagen met mineralen neer aan de kuilwand op de plek waar Marsman moet beginnen met frezen. Ook in de zomer laat Scholman gewoon door de loonwerker voeren terwijl de koeien buiten zijn. "Het bevalt mij heel goed. Ik weet zeker dat ik kosten en tijd bespaar en daar ben ik heel tevreden over. Ik merk echter ook dat ik afhankelijker ben. De koeien komen pas om vijf uur binnen maar de loonwerker legt het voer er al uren eerder neer omdat dat op zijn route past." Scholman neemt er genoeg mee. "Je kunt niet altijd verwachten dat hij zijn hele route omgoot." Marsman

vraagt 32 cent per koe per dag excl. BTW. Ook vraagt hij een cent per koe toeslag mocht de diesel van 60 naar 70 cent per liter stijgen. Per dag bezoekt hij tien boeren en rijdt hij 90 kilometer. Hij begint om 6.30 uur in de morgen en is pas om 15.30 uur bij de laatste boer klaar. Rantsoenen kunnen worden doorgegeven per e-mail. In de praktijk wordt er gewoon even gebeld of een briefje neergelegd.

Marsman voert dagelijks bij tien boeren en legt 90 kilometer af.

Voeren met zijn vieren als groep

Een andere mogelijkheid om de kosten van gemengd voeren te drukken is het kopen van een voermengwagen met meer veehouders. Je verdeelt de kosten over de aandeelhouders en de wagen kan eerder uit. Herman en Gerard Ebbers uit Dedemsvaart zijn zulke veehouders. Zij kochten in november 2006 samen met buurman Domien van der Weide een tweevijzelige 17 kuubs Van Lengerich Vmix plus voermengwagen. Het is hun vierde wagen alweer. De wagen wordt daarnaast nog elke dag verhuurd aan twee andere veehouders. De bedrijfsgroottes van Ebbers en Van der Weide zijn met respectievelijk 90 en 80 koeien nagenoeg gelijk. Daarom kunnen zij de aanschaf en onderhoudskosten in tweeën delen. Zelfs de dealer weet dit en die stuurt beide veehouders dan ook de helft van de rekening na een onderhoudsklus. De twee andere bedrijven, ook buurmannen, zijn André en Lubbert Slager met 160

koeien en Hendrie Withaar met 50 koeien. Slager en Withaar betalen ieder een huurbedrag naar rato.

■ Je ziet je burens nog eens

De wagen gaat elke dag in een vast ritme rond. Wanneer de eerste veehouder klaar is met voeren, brengt hij hem naar de volgende. Zo hoeven ze nooit op elkaar te wachten zoals dat zou zijn als je de wagen gaat halen. Ieder voert een keer per dag. Ebbers en Van der Weide kochten samen ook een Manitou Maniscopic verreiker om de wagen te laden. Afgesproken is dat zij om de beurt tanken. De verreiker heeft in vijf jaar tijd al 3.000 uur gedraaid. De andere twee veehouders die huren, laden de wagen met eigen trekkers met voorladers. Ebbers en Van der Weide wonen zeer dicht bij elkaar dus het

heen en weer rijden van de verreiker is geen probleem. Tussen de vier boeren zijn diverse andere machines in gedeelde eigendom. "Alles staat of valt echter met de manier waarop je kunt samenwerken", vertelt Ebbers. "Je moet je makkelijk opstellen. Als iemand van tijd wil ruilen zegt hij dat gewoon even tegen de ander zodat die zich kan aanpassen. Tijd om te overleggen is er zat, want je spreekt elkaar elke dag wel even. Dat is ook een belangrijk punt. Je ziet je burens nog eens..."

Herman Ebbers deelt de voermengwagen dagelijks met drie andere veehouders.

